

بررسی منهج تفسیری المنار

فاطمه کاکا درفوازی

بامقدمه:

حجت الاسلام دکتر محمد مهدی کریمی نیا

فهرست مطالب

مقدمه حجت الاسلام دکتر محمد مهدی کریمی نیا	۸
مقدمه	۱۴

فصل اول: کلیات تحقیق

گفتار نخست: طرح تحقیق

الف: تبیین موضوع	۱۸
ب: اهمیت و ضرورت تحقیق	۱۹
ج: پیشینه تحقیق	۱۹

گفتار دوم: مفهوم شناسی

الف) شناخت نامه محمد عبده	۲۴
استادان	۲۶
محمد عبده و تفسیر	۲۷
ب) شناخت نامه محمد رشید رضا	۲۸
مراحل حیات علمی	۲۹
آثار و تألیفات	۳۰
آراء و اندیشه ها	۳۰

گفتار سوم: مکتب تفسیری المنار

ویژگی های تفسیری عبده	۳۲
ویژگی های تفسیری رشید رضا	۳۴
مکتب اجتهادی	۳۶
اجتهاد در لغت و اصطلاح	۳۶
گرایش اجتماعی تفسیر المنار	۳۷
نتیجه فصل اول	۳۹

مقدمه

از دیدگاه قرآن پژوهان معاصر روش‌شناسی، به کوشش‌ها و راهکارهای مختلف یک مفسر برای کشف معنا و مقصود آیات قرآن تعبیر شده است. نگاه اجمالی به تعداد فراوانی از آثار تفسیری این مسئله را نمایان می‌سازد که با وجود جایگاه علمی تفسیر المنار در بیان و نظر دانشمندان جهان اسلام روش تفسیری آن جز در اندک مواردی مورد اشاره و دقت علمی قرار نگرفته است.

المنار تفسیری است که در بعد مبانی عقل‌گرا و روش تفسیری اجتهادی را برگزیده است. اما در عین حال جامعه‌گرایی و دغدغه نسبت به مسائل کلان اجتماعی، جهت‌گیری و گرایش تفسیری آن را نشان می‌دهد. تفسیر آیات براساس عقل، سیاق، پیش‌فرضهای علمی/اجتماعی و نوع دید مؤلفان آن به اسباب نزول در تفسیر آیات از ویژگی‌های المنار به شمار می‌آیند.

با توجه به اینکه این تفسیر بر مدار خردورزی است کمتر آیه‌ای در این تفسیر مشاهده می‌شود که با بهره‌گیری از سیاق مورد تفسیر قرار نگرفته باشد.